

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-772/21-H

Název	Základní škola a mateřská škola, Voděrady, okres Rychnov nad Kněžnou
Sídlo	517 34 Voděrady 2
E-mail	reditel@zsvoderady.cz
IČ	70997918
Identifikátor	650060997
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Kalousek
Zřizovatel	obec Voděrady
Místa inspekční činnosti	517 34 Voděrady 2 517 34 Voděrady 91
Termín inspekční činnosti	30. 11. 2021 a 4. 1. – 6. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy a školského zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy dle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola, Voděřady, okres Rychnov nad Kněžnou (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“), základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. V jednotřídní MŠ bylo v době inspekční činnosti zapsáno 27 dětí, z nichž 11 bylo v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. V 10 třídách ZŠ se v době inspekční činnosti vzdělávalo celkem 157 žáků. Ve dvou odděleních školní družiny bylo zapsáno 47 účastníků zájmového vzdělávání. Informace o škole jsou dostupné na webových stránkách www.zsvoderady.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy, který je ve funkci od roku 2012, využívá při řízení školy dlouholetých pedagogických a manažerských zkušeností. Uplatňuje demokratický přístup založený na důvěře a osobní zodpovědnosti pedagogů ve spojení s následnou kontrolou. Ve své aktuální strategii rozvoje školy se zaměřuje především na ZŠ, méně již na MŠ a školní družinu. Jednou ze současných priorit v oblasti vzdělávání je práce na změnách školních vzdělávacích programů, která vychází mimo jiné z reflexe distanční výuky. Ředitel školy svěřil některé organizační, řídicí a kontrolní pravomoci v ZŠ své zástupkyni, která zajišťuje organizaci vzdělávání a podílí se na hospitační činnosti hlavně na 1. stupni ZŠ. Ředitel školy hospituje převážně na 2. stupni ZŠ, částečně také v MŠ, hospitace ve školní družině se neuskutečňují. Hospitační záznamy ředitele školy postrádaly doporučení ke zkvalitňování další práce pedagogů. Rozbory hospitované výuky v ZŠ vedené ředitelem školy i jeho zástupkyní probíhaly v duchu partnerského rozhovoru, ale bez jasného stanovení cíle pro následnou práci vyučujících. U zástupkyně ředitele mělo hodnocení částečně formativní charakter. Vedoucí učitelka MŠ byla pověřena pedagogickým řízením MŠ a částečně i kontrolní a hospitační činností. Ke své práci přistupuje zodpovědně, avšak vzhledem ke krátké době praxe jí chybí dostatek zkušeností, z čehož vyplývají nedostatky s dopadem na průběh a výsledky vzdělávání dětí.

Ředitel školy cíleně dbá o vytváření a udržování kvalitních vzájemných vztahů mezi pedagogy a pozitivního klimatu v pracovním kolektivu. V MŠ působí dvě pedagogické pracovnice, které spolu aktivně spolupracují. S organizační a výchovnou činností pomáhá také školní asistentka. Systém předávání informací uvnitř školy je funkční. Je založen na provozních poradách, konaných dle aktuální potřeby, a pravidelných jednáních pedagogické rady probíhajících samostatně v MŠ a ZŠ. K jednání pedagogické rady v ZŠ zpracovávají třídní učitelé zprávy o svých třídách, vychovatelky o činnosti školní družiny a podklady o své práci v uplynulém období připravují i výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Vedení školy tak získává ucelené informace o jednotlivých oblastech činnosti školy. K celkové informovanosti přispívá také vzájemná komunikace všech pedagogů v rámci sborovny společné pro oba stupně. Těchto neformálních setkání se účastní i ředitel školy a jeho zástupkyně, díky čemuž mohou operativně řešit aktuální problémy. Pro usnadnění nástupu dětí z MŠ k povinné školní docházce a přechodu žáků z 1. na 2. stupeň si příslušní pedagogové předávají informace o jednotlivých dětech a žácích. V ZŠ fungují metodická sdružení pro jednotlivé stupně školy. Jejich přínos spočívá především v organizaci akcí, plánování celoročních projektů, projektových dnů a dalších aktivit. Pedagogové se také věnují vzájemnému sdílení zkušeností z výuky, materiálů i informací o žácích a jejich vzdělávacích výsledcích. Vyučující především 1. stupně společně cíleně plánují akce na daný školní rok, a to na základě vyhodnocení jejich přínosu pro žáky i s ohledem na časovou a tematickou vyváženost. Systém plánování a realizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřen podle potřeb školy i s důrazem na profesní

rozvoj jednotlivých pedagogů. Vzájemné hospitace v ZŠ plánovaně a systematicky neprobíhají, přestože způsob práce, užívané metody i přístup řady učitelů k hodnocení žáků by mohl být inspirací pro ostatní pedagogy. V MŠ se dle hospitačních záznamů uskutečňují pravidelné vzájemné hospitace učitelek, avšak jejich přínos ke zvyšování úrovně vzdělávání nebyl zřejmý. Uvádění začínajících nebo nových pedagogů je spíše neformální, založené na úzkém každodenním kontaktu členů malého pedagogického sboru. Chybí však jejich promyšlené vedení a poskytování kontinuální podpory (především v MŠ). Úspěšnou strategickou prezentací školy ve spojení s plánovitou podporou zřizovatele se řediteli školy podařilo realizovat důležitý koncepční záměr získat pro školu více žáků. Od poslední inspekční činnosti došlo k téměř dvojnásobnému navýšení počtu žáků v ZŠ.

Škola využívá dvě samostatné budovy. V jedné je umístěna ZŠ a školní jídelna a ve druhé MŠ se školní jídelnou-výdejnou. Prostorové i materiální podmínky MŠ jsou kvalitní, podporují všestranný rozvoj dětí i plnění cílů školního vzdělávacího programu. Prostorové podmínky ZŠ jsou dobré, avšak vzhledem ke stávajícímu počtu žáků v současné době již maximálně využité. Škola používá odborné učebny jako kmenové, třídy 1. a 2. ročníku slouží zároveň pro účely školní družiny. Pro její činnost jsou však vhodně přizpůsobeny. Škola má kvalitní podmínky pro sportovní činnosti, nově využívá vybudované obecní hřiště. Postupnou obměnou a doplňováním nábytku, učebních pomůcek a prezentační techniky přispívá vedení školy k celkové modernizaci interiéru ZŠ. Vzdělávání probíhá v čistém, udržovaném a estetickém prostředí, účelně vyzdobeném pracemi žáků, které především na 1. stupni reflektují aktuální témata, roční období, svátky apod.

Četným zapojením do projektové činnosti škola získala finanční prostředky, které využila např. na školního asistenta v MŠ i ZŠ, další vzdělávání pedagogických pracovníků, řadu projektových dnů či podporu žáků ohrožených školním neúspěchem. Kvalitou poskytovaného stravování a účastí v projektech zaměřených na zlepšování stravovacích návyků škola vede děti a žáky ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve třídě MŠ bylo patrné příznivé psychosociální klima. Učitelky přistupovaly k dětem vstřícně a empaticky, vždy reagovaly na jejich potřeby, dodávaly jim pocit bezpečí a důvěry. Sociální gramotnost dětí podporovaly srozumitelně nastavenými pravidly soužití. Vyučující děti průběžně povzbuzovaly, pozitivně hodnotily jejich schopnosti a dovednosti. Postupně je vedly k vytváření základů sebehodnocení. Na vzájemné vrstevnické hodnocení dětí se prozatím nezaměřovaly. Vzhledem ke krátké době pedagogické praxe a s tím souvisejícím nedostatkem zkušeností obou učitelek byly v průběhu inspekčních hospitací zjištěny četné nedostatky ve vedení pedagogického procesu. Systém plánování vzdělávací nabídky, její realizace a následné vyhodnocování cílů i výstupů vzdělávání nebyl nastaven podle jasných pravidel. Ve vzdělávacích záměrech chyběla diferenciací cílů ve vztahu k individuálním schopnostem a dovednostem dětí. V průběhu hospitací byla patrná převaha činností řízených nad spontánními a jejich nedostatečná provázanost. Spontánní aktivity dětí nepříznivě ovlivňovala jednotvárná vzdělávací nabídka činností. Didaktické aktivity vedené vyučujícími probíhaly většinou neefektivním způsobem se všemi dětmi najednou. Skupinové formy vzdělávání učitelky zařazovaly ojediněle. Dostatečně také neuplatňovaly metody vedoucí k aktivizaci a vlastní iniciativě dětí (práce s problémovými otázkami, vlastní vyvozování logických souvislostí aj.). Nové poznatky vyučující předávaly dětem většinou v hotové podobě, což neumožňovalo optimálně rozvíjet jejich aktivitu při poznávání neznámých věcí prostřednictvím osobního prožitku. Projevila se též neznalost vhodných metodických postupů při rozvíjení pohybových dovedností dětí, učitelky

pravidelně nezařazovaly zdravotně preventivní cvičení. Tělesnou zdatnost nejstarších dětí však škola systémově podporuje nabídkou plaveckých kurzů a bruslení. V průběhu vzdělávání učitelky vytvářely dětem dostatečný prostor pro osvojování sebeobslužných dovedností, hygienických i společenských návyků. Dostatečně je však nepobízely k dodržování pitného režimu během celého dne. Patrná byla přiměřená nabídka alternativních činností pro děti s menší potřebou spánku. V rámci vzdělávacího procesu se učitelky cíleně zaměřují na logopedickou prevenci. Sledují jazykovou vyspělost dětí, pravidelně zařazují jazyková, artikulační i dechová cvičení. Dbají též na rozvoj slovní zásoby a používání souvětí u starších dětí. Škole se zatím nepodařilo navázat spolupráci s klinickou logopedkou, jež by pravidelně prováděla vyšetření úrovně řeči dětí.

Vyučování na 1. stupni probíhalo ve výukově podnětném prostředí. Společnými prvky většiny sledovaných hodin byla příjemná atmosféra a klidný, laskavý přístup pedagogů ke všem žákům, což pozitivně ovlivňovalo učební proces. Učitelé srozumitelně seznamovali žáky s cílem hodiny a využívali vhodné metody a formy, kterými je motivovali k učení. V hodinách efektivně střídali frontální práci doplněnou řízeným rozhovorem se skupinovou výukou a prací ve dvojicích. Jen ojediněle byla skupinová práce formálního charakteru, při níž žáci nebyli vedeni ke spolupráci a někteří zůstávali po velkou část hodiny pasivní. Vyučující dostatečně nezapojovali samostatnou práci žáků s různými informačními zdroji spojenou s vlastním objevováním a získáváním poznatků a s rozvojem kritického myšlení žáků. Smysluplně však pracovali s mezipředmětovými vztahy a propojovali učivo se zkušenostmi žáků. Účinné z hlediska vizuální podpory bylo používání učebních pomůcek a doplňujících materiálů (přehledy učiva, pracovní listy, sady výrazů aj.). Interaktivní tabuli učitelé často efektivně využívali jako další informační zdroj pro rozšíření učiva či k podpoře motivace žáků. Zájem žáků a jejich aktivní zapojení do výuky posilovali vyučující také prostřednictvím motivačního systému hodnocení, které je součástí realizovaných třídních projektů na 1. stupni. V některých hodinách vyučující vhodně pracovali s chybou jako běžnou součástí učení. Žáci byli většinou aktivní, spolupracovali, neměli obavy prezentovat svůj názor před ostatními spolužáky. Učitelé je zpravidla vedli k souvislému samostatnému vyjadřování. Diferenciace a individualizace výuky směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i k žákům s rychlejším pracovním tempem byla zaznamenána ve většině hospitovaných hodin. Někteří vyučující uplatnili ve výuce propracovaný systém sebehodnocení žáků, kteří svou práci posuzovali s ohledem na svůj věk věcně a konkrétně a své hodnocení zdůvodňovali, nebo zdařilé vzájemné vrstevnické hodnocení s formativními prvky. Pro závěrečné shrnutí probraného učiva a celkové zhodnocení hodiny si učitelé často nevyhradili dostatečný prostor nebo proběhlo pouze formálně.

Shodným rysem hospitované výuky na 2. stupni byla pozitivní pracovní atmosféra a vstřícný přístup učitelů. Žáci většinou respektovali stanovená pravidla a dodržovali pokyny, o jejichž porozumění se učitelé průběžně ujistovali. Přípravenost všech vyučujících přispívala ke kvalitě zhlédnuté výuky. Na začátku hodin učitelé seznamovali žáky s tématem či obsahem hodiny, ne vždy však s cílem, kterého mají žáci dosáhnout. Úvodní motivace, realizovaná nejčastěji formou řízeného rozhovoru, vhodně navazovala na již získané znalosti žáků nebo na jejich zkušenosti z vlastního života. V užitých formách převládala efektivně vedená frontální výuka s aktivním zapojením žáků, učitelé ale využívali také skupinovou práci spojenou s hledáním nejvhodnější strategie při řešení zadaných úloh. Zaznamenána byla zdařile použitá metoda hraní rolí, která prostřednictvím vlastního prožitku významně posilovala motivaci žáků i pochopení souvislostí probíraného tématu. Pro větší názornost a hlubší porozumění učivu pedagogové efektivně využívali také rozmanité pomůcky a digitální techniku, příp. zapojili žáky do sledování i vlastní realizace demonstračních pokusů. V řadě hodin žáci přirozeně uplatňovali znalosti z jiných oblastí i osobní zkušenosti

z každodenního života. Většina učitelů vedla žáky k souvislému vyjadřování a vyžadovala zdůvodňování odpovědí a názorů. V několika hodinách učitelé efektivně pracovali s chybou jako prostředkem pro další učení žáků, podněcovali je k vysvětlování a argumentaci. Byl zaregistrován případ systematického průběžného vedení žáků k vlastnímu objevování souvislostí s použitím problémových úloh, na nichž žáci vysvětlovali různé způsoby jejich řešení. Většina učitelů však v hospitované výuce žákům neposkytovala dostatek příležitostí pro práci s rozmanitými zdroji informací a pro rozvoj kritického myšlení ve spojitosti se samostatným vytvářením nových poznatků. Jen sporadicky byla ve sledovaných hodinách zaznamenána diferenciací nebo individualizace práce vzhledem k rozdílnému pracovnímu tempu žáků i směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Zcela výjimečně se vyučující cíleně zaměřovali na žáky nadané či se zájmem o danou oblast. Někteří učitelé podněcovali žáky k aktivní práci využitím průběžného motivačního hodnocení. Přibližně ve třetině hospitovaných hodin vyučující v závěru zdařile shrnuli probrané učivo s aktivním zapojením žáků, k ověření splnění stanoveného vzdělávacího cíle došlo ojediněle. Učitelé nevedli žáky k účelnému hodnocení vlastní práce ani ke vzájemnému vrstevnickému hodnocení.

Při hospitovaných činnostech ve školní družině převládala příjemná a klidná atmosféra. Vychovatelky vytvářely žákům dostatečný prostor pro odpočinek, volnou hru i rozvoj jejich zájmů, zařazovaly pobyt venku i další aktivity. Řízené činnosti byly vhodně naplánované a zorganizované. Komunikace mezi vychovatelkami a žáky byla založena na vzájemném respektu, vychovatelky přistupovaly k žákům vstřícně, s důrazem na jejich individuální potřeby a zájmy. Účelně střídaly činnosti, žáky přiměřeně motivovaly, vybízely je k aktivitě a poskytovaly jim pozitivní zpětnou vazbu a adekvátní ocenění jejich práce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V průběhu vzdělávání děti v MŠ prokázaly postupné rozvíjení elementárních intelektových schopností a osvojování praktických dovedností, postojů a hodnot. Přiměřeně svým individuálním možnostem postupovaly podle pokynů vyučujících. Většina mladších dětí byla již zadaptována na prostředí MŠ, s učitelkami komunikovaly bez zábran pomocí jednoduchých vět, dokázaly sdělit svá přání a potřeby. Starší děti vedly jednoduché úvahy, nacházely podstatné i společné znaky a vlastnosti předmětů. Smysluplně reagovaly na otázky, prokazovaly přiměřeně bohatou slovní zásobu. Dokázaly si zorganizovat hru i vzájemně při ní spolupracovat. Přirozeně uplatňovaly základní společenská a hygienická pravidla. S ohledem na svoje možnosti uměly manipulovat s běžnými pomůckami, většina starších dětí měla zafixován správný úchop psacího náčiní a příboru. Při stolování, sebeobslužných aktivitách a drobných úklidových činnostech byly děti převážně samostatné. Ve věkově smíšené třídě byly starší děti přirozenou oporou dětem mladším.

Ke sledování pokroků ve vývoji jednotlivých dětí škola využívá strukturované formuláře, které zachycují celou osobnost dětí. Děti s odkladem školní docházky vyučující zpracovávají plán vzdělávání podle doporučení školského poradenského zařízení. Pro získávání dalších informací o vývoji dětí v povinném předškolním vzdělávání vyučující založily výběrová portfolia, jež vypovídají o úrovni dovedností i znalostí dětí. Škola však se zjištěnými poznatky dále systematicky nepracuje, nevyužívá je ke stanovování vzdělávacích cílů reagujících na individuální potřeby dětí. Evaluační systém MŠ není plně funkční. Vedení školy se cíleně nezabývá dílčím ani celkovým posouzením úrovně poskytovaného předškolního vzdělávání. Učitelky ani vedení školy nepracují promyšleně se vzdělávacími výsledky dětí, nestanovují konkrétní opatření pro jejich další rozvoj.

O vzdělávání dětí a jeho výsledcích vyučující průběžně informují jejich zákonné zástupce, a to zejména při každodenním osobním kontaktu nebo na třídních schůzkách. Zákonní zástupci dětí patří mezi nejvýznamnější partnery školy. Ve spolupráci s nimi MŠ pořádá přednášky odborníků či tradiční společné slavnosti, které upevňují vzájemné vztahy mezi školou a rodinami. Výsledky vzdělávání dětí jsou také prezentovány prostřednictvím jejich účasti v regionálních výtvarných soutěžích. Škola u dětí a žáků smysluplně posiluje sounáležitost s obcí, kde sídlí, jejich zapojením do přípravy a realizace kulturního programu jak pro různé obecní akce, tak např. pro místní seniory. Partnerství s místními i regionálními organizacemi MŠ cíleně využívá k získávání a prohlubování poznatků a dovedností dětí. Spoluprací se spolky myslivců a včelařů učitelky posilují přírodovědnou gramotnost dětí, jejich předčtenářskou gramotnost podporují pravidelnými návštěvami obecní knihovny.

Hodnocení vzdělávacích výsledků žáků v ZŠ provádějí pedagogové standardními postupy v souladu se školním řádem. Sjednocují váhy známek pro jednotlivé typy hodnocení, což umožňuje sledovat a posuzovat vývoj výsledků vzdělávání žáků i za delší časové období. Učitelé se průběžnými i celkovými vzdělávacími výsledky a chováním žáků zabývají nejen na pedagogických radách, ale i v rámci metodických sdružení. Zákonní zástupci jsou o klasifikaci a chování svých dětí průběžně informováni pomocí elektronických žákovských knížek a žákovských zápisníků v papírové podobě, na třídních schůzkách, případně prostřednictvím individuálních konzultací. Pro ověřování znalostí žáků 9. ročníku i pro posouzení úrovně a kvality nastavených hodnoticích kritérií učitelů využívá škola externí testování žáků z hlavních předmětů. To je časově realizováno tak, aby žáci dostali včas objektivní informace o aktuální úrovni svých vzdělávacích výsledků a mohli pracovat na jejich zlepšování. Učitelé výsledky testování systematicky nevyhodnocují, ale poskytují žákům individuální podporu během výuky nebo při přípravě na přijímací zkoušky. Ta probíhá na dvou úrovních: pro všechny žáky 9. ročníku během povinné výuky pravidelně jednu hodinu týdně v českém jazyce i matematice, a to díky navýšené časové dotaci, dále pak pro zájemce v rámci doučování. Žáci jsou kromě opakování jednotlivých tematických okruhů vedeni k nácvičce vhodné strategie řešení jednotlivých typů úloh i celého testu včetně jeho zvládnutí v určeném čase. Příprava k přijímacím zkouškám je tak dlouhodobá, systematická a komplexní. Doučování v ostatních ročnících na obou stupních ZŠ probíhá jako součást prevence školní neúspěšnosti. Pro její řešení má škola nastaven jasný, efektivní postup. Po distanční výuce učitelé vytypovali žáky ohrožené školním neúspěchem a současně s informováním jejich zákonných zástupců jim nabídli doučování, pravidelné nebo dle individuální potřeby, které by zmírnilo negativní dopady distanční výuky a vyrovnalo rozdíly ve vzdělávacích výsledcích. Ne všichni oslovení žáci však této možnosti využili. Vedení školy sleduje plnění školního vzdělávacího programu porovnáváním souladu zápisů v třídních knihách s tematickými plány a v rámci své hospitační činnosti. Pro cílené sledování nejen odučené látky, ale především požadovaných výstupů školního vzdělávacího programu nastavený systém nemá. Informace o úspěšnosti svých absolventů v dalším vzdělávání získává škola neformálně díky osobním kontaktům se zákonnými zástupci i během společných setkání s bývalými žáky či při jejich návštěvách ve škole.

Ke komplexnímu osobnostnímu rozvoji žáků dlouhodobě přispívá propracovaný systém aktivit. Jde především o celoroční třídní motivační projekty a společné roční projekty na 1. stupni, projektové dny na obou stupních ZŠ či o mnohostrannou podporu rozvoje pohybových dovedností a tělesné zdatnosti žáků (např. doplnění tělesné výchovy předmětem sportovní výchova ve všech ročnících 2. stupně, sportovní kroužky – mj. dlouhodobá úspěšná tradice kroužku stolního tenisu). Některé aktivity cíleně směřují také ke stmelení žákovských kolektivů (např. tematicky zaměřený zimní pobyt na horách pro žáky 1. stupně spojený s výukou lyžování, cyklistické a pěší sportovní dny). Celý 1. stupeň sdílí společný

roční projekt zaměřený na konkrétní téma (např. integrovaný záchranný systém). Do přípravy a zajištění aktivit i ve spolupráci s externími partnery jsou plánovitě zapojeni všichni vyučující. V každé třídě 1. stupně si učitelé také volí téma třídního ročního projektu, které vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (např. vesmír, poznávání regionu apod.). Kromě hlubšího zaměření se na konkrétní téma jde i o spojení s hodnocením průběžné práce, aktivity i chování žáků ve výuce i ve školní družině během celého roku. Žáci jsou tak systematicky a kontinuálně motivováni k práci, ať už individuální nebo skupinové, zároveň je přirozeně podněcován jejich zájem a upevňovány správné návyky související s prací i chováním. Všichni žáci 2. stupně se v rámci výuky českého jazyka zapojují do tvorby školního časopisu dle svých individuálních schopností a zájmů. Mají tak možnost prakticky uplatňovat získané slohové znalosti a dovednosti. Rozvoj komunikativních dovedností žáků 7., 8. a 9. ročníku škola dlouhodobě účinně podporuje pravidelnou hodinou anglické konverzace s rodilým mluvčím. Čtenářská gramotnost je posilována mimo jiné v rámci činnosti školní družiny, v níž mají žáci nově možnost účastnit se čtenářského klubu. Škola efektivně vede žáky k poznávání historie školy, obce i regionu, jeho přírody i zajímavostí, a to prostřednictvím předmětu náš region realizovaném v 6. ročníku. Žáci 9. ročníku uplatňují své znalosti a prohlubují dovednosti v práci s digitální technikou v rámci předmětu informatika-digitální fotografie a video, v němž dosáhli úspěchu v celorepublikové soutěži. Škola také motivuje žáky k účasti v nejrůznějších vědomostních a sportovních soutěžích. Ve školním roce 2020/2021 dosáhli největšího úspěchu žáci 5. ročníku v soutěži Matematický klokan, v níž obsadili první tři místa v rámci okresu. Škola svým žákům nabízí kroužky se sportovním, jazykovým i uměleckým zaměřením.

Nejúspěšnější žáci z každé třídy jsou oceňováni na společném setkání na konci školního roku, a to za výborné výsledky ve škole, úspěšnou reprezentaci školy či významnou pomoc vyučujícím nebo spolužákům. Toto setkání je spojeno také s rozloučením se žáky 9. ročníku a s přivítáním dětí z MŠ, které nastupují k povinné školní docházce. Těm žákům 9. ročníku předávají pomyslnou školní „štafetu“ a vlastnoručně vyrobené dárky. Pro děti z MŠ i mladší spolužáky připravují žáci 9. ročníku program nejrůznějších akcí (např. vánoční diskotéka, mikulášská nadílka). Děti z MŠ se tak přirozeným způsobem seznamují s prostředím školy, pedagogy a žáky, což následně usnadňuje jejich přechod na další stupeň vzdělávání. Žáci školy se mohou k jejímu chodu vyjadřovat prostřednictvím činnosti žakovského parlamentu. Vedení školy věnuje náležitou pozornost také aktualizaci webových stránek školy a její propagaci v místním a oblastním tisku.

Poradenské služby ve škole zabezpečují výchovná poradkyně a školní metodička prevence, jejichž kompetence jsou jasně nastaveny. Výchovná poradkyně je hlavní koordinátorkou vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Systém informování pedagogů o podpůrných opatřeních pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je funkční, nastavená pravidla odpovídají potřebám školy. Metodická pomoc vyučujícím při uplatňování podpůrných opatření však není dostatečně účinná. To bylo patrné zejména v hospitovaných hodinách na 2. stupni ZŠ, kdy byla zaznamenána individuální práce s těmito žáky jen sporadicky. Předmět speciálně pedagogické péče zajišťuje pedagog bez příslušné kvalifikace, což se ve sledované hodině projevilo neefektivním přístupem bez patřičné individualizace práce vzhledem k rozdílným podpůrným opatřením u jednotlivých žáků. Funkčně je nastaveno kariérové poradenství pro žáky 8. a 9. ročníku – výchovná poradkyně je zároveň vyučující předmětu svět práce, v němž jsou realizovány aktivity na poznávání a rozvoj schopností, dovedností a zájmů žáků a jejich orientaci na trhu práce. Žákům a jejich zákonným zástupcům je poskytováno individuální poradenství v této oblasti a škola organizuje různé exkurze a besedy s regionálními partnery.

Účinnost prevence rizikového chování škola sleduje a pravidelně vyhodnocuje. Vedená dokumentace a prováděná analýza umožňují efektivně reagovat na případné projevy nežádoucího chování a zařazovat preventivní aktivity ve spolupráci s příslušnými odbornými pracovišti. Tematika prevence je součástí vzdělávání a je doplněna pestrou nabídkou akcí naplánovaných na celý školní rok. Škola aktivně usiluje o zajištění psychického bezpečí žáků, k čemuž využívá např. schránku důvěry, žákovské dotazníky zaměřené na vztahy ve třídě, žákovský parlament či společně vytvářená třídní pravidla. Pozitivní bilance hodnocení chování, udělených výchovných opatření a minimální výskyt rizikového chování žáků dokládá dobrou účinnost preventivních aktivit školy.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- V době od minulé inspekční činnosti proběhla změna na pozicích zástupkyně ředitele školy, vedoucí učitelky mateřské školy, výchovné poradkyně a školní metodičky prevence.
- Uskutečnila se zásadní obměna pedagogického sboru a došlo k výraznému navýšení počtu žáků, které se ve školním roce 2021/2022 promítlo do otevření paralelních tříd v 6. ročníku.
- V mateřské i základní škole došlo k modernizaci materiálně-technického zázemí a obnově vybavení (např. pořízení a doplnění interaktivní techniky, vybavení školní zahrady, nové osvětlení tělocvičny, renovace šaten).

Silné stránky

- Cílené zapojení školy do života obce, plánovité poznávání regionu, úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí mateřské školy a aktivní partnerská spolupráce s místními subjekty vedou k podpoře sounáležitosti dětí a žáků s obcí i regionem, ve kterém žijí, a mají pozitivní vliv na jejich osobnostní a sociální rozvoj.
- Celoroční projekty realizované ve všech třídách na 1. stupni jsou účinnou motivací žáků k aktivnímu přístupu ke vzdělávání, k utváření kvalitních vzájemných vztahů a schopnosti spolupráce mezi spolužáky, vedou k prohlubování znalostí v daném předmětu a hlubšímu vnímání mezipředmětových vztahů. Projektové aktivity a motivační hodnocení se efektivně prolínají i do činnosti školní družiny.
- Škola dlouhodobě vede žáky k samostatnému uplatňování získaných znalostí a dovedností v různých oblastech (konverzace s rodilým mluvčím, školní časopis, předmět informatika-digitální fotografie a video) a podporuje je v aktivním zapojení do organizace akcí pro mladší žáky a děti z mateřské školy. Tím posiluje jejich sebedůvěru, pocit zodpovědnosti a uvědomění si významu vzdělávání.
- Škola účelně podporuje rozvoj pohybových dovedností a fyzickou zdatnost žáků v rámci vlastní výuky, formou různých sportovních kurzů a pobytů i sportovních dnů různého zaměření.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Převaha frontální formy vzdělávání, jednotvárná vzdělávací nabídka a nízká míra uplatnění metod vedoucích k vlastní iniciativě dětí měly nežádoucí vliv na aktivní zapojení dětí do realizovaných činností v mateřské škole.

- Učitelky mateřské školy nedostatečně zařazují řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity dětí.
- Vyučující mateřské školy nevyužívají pedagogickou diagnostiku ke stanovení dalších vzdělávacích cílů. Při plánování a realizaci vzdělávací nabídky nedostatečně reagují na individuální potřeby dětí a na jejich případný nerovnoměrný vývoj.
- Nastavený evaluační systém mateřské školy není plně funkční, neprobíhá dílčí ani celkové posouzení úrovně poskytovaného předškolního vzdělávání.
- Většina učitelů základní školy neposkytuje žákům dostatek příležitostí k samostatné práci s různými informačními zdroji, k vlastnímu objevování a vytváření poznatků, k hledání svých cest k řešení problému, dostatečně nepodporují rozvoj kritického myšlení žáků.
- Učitelé především na 2. stupni v dostatečné míře nepracují s diferenciací a individualizací výuky a zadaných úkolů s ohledem na různé pracovní tempo, speciální vzdělávací potřeby či nadání a zájem žáků.
- Učitelé na 1. i 2. stupni nevyužívají efektivně závěry hodin pro shrnutí probraného učiva s aktivním zapojením žáků a k vyhodnocení úrovně splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé na 2. stupni nevedou žáky k sebehodnocení a vzájemné mu vrstevnickému hodnocení, a nezískávají tak zpětnou vazbu ke své práci důležitou pro další plánování výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Vést cíleně a systematicky nové nebo méně zkušené pedagogy, poskytovat jim promyšlenou podporu za účelem zkvalitňování jejich práce.
- Hospitovat pravidelně také v mateřské škole a školní družině. Dávat pedagogům při pohospitačním rozhovoru konkrétní doporučení a vyhodnocovat jejich naplňování s cílem zkvalitňovat poskytované předškolní, základní i zájmové vzdělávání.
- Podporovat vzájemné hospitace pedagogů jako účinnou formu dalšího vzdělávání a sdílení praktických zkušeností s osvědčenými metodami vzdělávání i hodnocení.
- Zkvalitnit metodickou pomoc vyučujícím v základní škole při uplatňování podpůrných opatření ve výuce a zaměřit se na kontrolu práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Nastavit si funkční systém sledování naplnění očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
- Navázat spolupráci s odborníkem na logopedii pro získání zpětné vazby o úrovni řečových dovedností dětí.
- Posílit vnitřní evaluační systém mateřské školy, důsledně vyhodnocovat jednotlivé oblasti poskytovaného předškolního vzdělávání a efektivně uplatňovat opatření ke zvyšování kvality vzdělávání dětí.
- Nastavit efektivní systém plánování, realizace a vyhodnocování vzdělávací nabídky v mateřské škole.
- Aktivně pracovat s výběrovými portfolii všech dětí, využívat informace zjištěné pedagogickou diagnostikou.
- Organizovat vzdělávání dětí s ohledem na jejich individuální možnosti a aktuální potřeby, cíleně se zaměřit na pestrost vzdělávací nabídky.

- Provázet vzájemně řízené a spontánní činnosti, dát dětem více prostoru k vlastním spontánním aktivitám.
- Zařazovat do vzdělávání dětí aktivizující metody práce. Pravidelně zařazovat správně strukturované a dostatečně dynamické pohybové aktivity.
- Posilovat u dětí schopnost sebehodnocení a postupně je vést k dovednosti vzájemného vrstevnického hodnocení.
- Podporovat zdravé životní návyky dětí jejich důsledným vedením k dodržování pitného režimu v průběhu celého dne.
- Reagovat ve výuce na rozdílnou úroveň schopností žáků, jejich zájmu o danou oblast, pracovního tempa či speciální vzdělávací potřeby a podle toho funkčně diferencovat či individualizovat zadanou práci i přístup k jednotlivým žákům.
- Využívat více formy a metody práce umožňující žákům samostatně získávat informace z rozmanitých zdrojů, kriticky je posuzovat a vytvářet si vlastní názor, který budou schopni obhájit. Podporovat žáky v samostatném utváření si poznatků, objeovávání souvislostí a různých postupů při řešení problému.
- Využívat efektivně závěry hodin ke shrnutí učiva, ověření si splnění stanoveného cíle a zhodnocení celé hodiny. Do tohoto procesu aktivně zapojit žáky.
- Poskytovat žákům přiměřenou a srozumitelnou zpětnou vazbu o průběhu jejich učení a vést je ke konkrétnímu, popisnému hodnocení vlastní práce i práce spolužáků, a to podle jasných kritérií.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy, Voděrady, okres Rychnov nad Kněžnou ze dne 29. 9. 2009 s účinností od 1. 1. 2003 včetně 4 dodatků
2. Rozhodnutí vydané Krajským úřadem Královéhradeckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č. j. KUKHK-16962/SU/2017-4, ze dne 22. 6. 2017 s účinností od 1. 9. 2017
3. Jmenování do funkce ředitele školy zn. 70/2012 ze dne 19. 7. 2012 s účinností od 1. 8. 2012
4. Potvrzení o setrvání ve funkci ředitele školy na dobu neurčitou vydané zřizovatelem školy dne 11. 6. 2015

5. Výjimka vydaná zřizovatelem školy pro počet dětí 28 v mateřské škole ze dne 26. 5. 2021 platná pro školní rok 2021/2022
6. Doklady o dosaženém vzdělání, pracovní náplně pedagogických pracovníků a osvědčení o jejich dalším vzdělávání ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
7. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní rok 2021/2022
8. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knihy úrazů) vedená ve školním roce 2021/2022
9. Koncepce školy Voděrady 2021
10. Plán práce na rok 2021/2022
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2021/2022
12. Zápisy z pedagogických a provozních porad v mateřské škole a základní škole včetně čtvrtletních zpráv třídních učitelů, výchovného poradce a metodika prevence – školní roky 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
13. Hodnocení činnosti školní družiny za školní rok 2020/2021 a za 1. čtvrtletí školního roku 2021/2022 – I. a II. oddělení
14. Žákovské zápisníky a elektronické žákovské knížky vedené ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
15. Hospitační záznamy ředitele školy a jeho zástupkyně vedené ve školním roce 2021/2022 do data inspekce
16. Záznamy z hospitační činnosti vedoucí učitelky mateřské školy – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
17. Školní řády mateřské školy a základní školy, vnitřní řády školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny platné ve školním roce 2021/2022
18. Školní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání, základní vzdělávání a školní družinu platné ve školním roce 2021/2022
19. Rozvrh přímé pedagogické činnosti učitelek mateřské školy – školní rok 2021/2022
20. Rozvrhy tříd a pedagogů platné pro školní rok 2021/2022
21. Třídní knihy mateřské školy a základní školy vedené ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 (vzorek)
22. Školní matrika dětí mateřské školy a žáků základní školy – školní rok 2021/2022
23. Doklady o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání (vzorek) – školní rok 2021/2022
24. Diagnostické záznamy dětí mateřské školy – školní rok 2021/2022
25. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
26. Dokumentace školního metodika prevence ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022
27. Program poradenských služeb pro školní rok 2021/2022
28. Plán výchovného poradenství pro školní rok 2021/2022
29. Školní preventivní program pro školní rok 2021/2022

30. Záznamy z jednání metodických sdružení vedené ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
31. Přehledy výchovně vzdělávací práce obou oddělení školní družiny

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Olivová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Olivová v. r.

Mgr. Jana Syřišťová, školní inspektorka

Mgr. Jana Syřišťová v. r.

Mgr. Bc. Eva Hitková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Eva Hitková v. r.

Ing. Lenka Koutníková, školní inspektorka

Ing. Lenka Koutníková v. r.

Mgr. Alena Josefová, Ph.D., školní
inspektorka

Mgr. Alena Josefová, Ph.D. v. r.

Mgr. Josef Pavlát, kontrolní pracovník

Mgr. Josef Pavlát v. r.

V Hradci Králové 3. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiří Kalousek,
ředitel školy

Mgr. Jiří Kalousek v. r.

Ve Voděradech 24. 2. 2022